

# ЛИТОВСКИЙ ВѢСТНИКЪ.

ОФИЦИАЛЬНАЯ

ГАЗЕТА.

№

88.



## KURIER LITEWSKI.

GAZETA URZĘDOWA.

Вильна. Пятница. 1-го Ноября — 1835 — Wilno. Piątek. 1-go Listopada.

### ВНУТРЕННЯЯ ИЗВѢСТІЯ.

#### В И Л Н А.

Его Сіятельство Господинъ Виленскій Военный Губернаторъ, Генераль-Губернаторъ Гродненскій, Минскій и Бѣлостокскій, Генераль-Адъютантъ Князь Долгоруковъ, 30-го ч. с. м., въ часъ по полудни, изволилъ возвратиться изъ города Минска.

#### Кіевъ, 12-го Октября.

11-е Октября останется навсегда днемъ незабвеннымъ, днемъ радости и умиленія въ летописяхъ Кіевскихъ учебныхъ заведеній.

11-го Октября, въ 9 часовъ по полудни, жители города Кіева осчастливлены были вожделѣннымъ прибытіемъ Государя Императора.

На другой день, съ Высочайшаго соизволенія, собраны были въ Благородномъ Пансіонѣ ученики Гимназій, Конвкта бедныхъ Дворянъ, Училища Землемѣровъ и Кіевоподольскаго Училища, всего до 700 воспитанниковъ. Въ 2 часа по полудни, Его Императорское Величество изволилъ пожаловать туда, въ сопровожденіи Генераль-Фельдмаршала Князя Варшавскаго, Генераль-Адъютанта Графа Бенкендорфа и Кіевскаго Военнаго Губернатора, Графа Гурьева. Въ рекреационной залѣ Пансіона имѣли счастье быть представлены Государю Императору воспитанники Благороднаго Пансіона, Конвкта бедныхъ Дворянъ и Школы Землемѣровъ. Его Императорскому Величеству угодно было съ похвалою отозваться о наружномъ видѣ дѣтей. Изъ рекреационной залы Государь Императоръ изволилъ перейти въ комнаты для занятій; отсюда въ столовую и въ цейхаузь. Обошедъ комнаты верхняго этажа, Его Величество возвратился въ рекреационную залу. Потомъ Государь Императоръ изволилъ сойти въ нижній этажъ, для осмотра дортуаровъ: тамъ въ первой комнатѣ собраны были всѣ Учители Гимназій; увидѣвъ ихъ, Государь Императоръ спросилъ Попечителя Кіевскаго Учебнаго Округа, Дѣйствительнаго Статскаго Совѣтника *фонъ Бракке*, „довольны ли онъ ими?“ и получивъ удовлетворительный отвѣтъ, пошелъ далѣе. Осмотрѣвъ дортуары воспитанниковъ Пансіона, и многократно отзываясь съ похвалою о наружномъ видѣ вольноприходящихъ учениковъ Гимназій и Уезднаго Училища, въ дортуарахъ собранныхъ, Его Величество сдѣлалъ Попечителю нѣсколько вопросовъ объ успѣхахъ ихъ въ Русскомъ языкѣ, на которые онъ имѣлъ счастье отвѣтствовать, что, не говоря объ ученикахъ Кіевскихъ Училищъ, отъ которыхъ должно требовать совершенно удовлетворительныхъ успѣховъ въ семь предметовъ, успѣхи въ изученіи Русскаго языка и въ другихъ Гимназіяхъ Западныхъ Губерній могутъ выдержать сравненіе съ прочими Русскими Гимназіями. Потомъ Государь Императоръ возвратился въ ту комнату, гдѣ находились Учители Гимназій, и обратившись къ нимъ, изволилъ, прощаясь, сказать слѣдующее: „Ваши обязанности велики; отъ васъ все зависитъ; если вы чувствуете ихъ столь глубоко, какъ Я и ваше начальство, то конечно исполните ихъ.“

Послѣ сего, съ Высочайшаго соизволенія Его

### WIAOMOŚCI KRAJOWE.

#### W I L N O.

Jaśnie Oświecony, Pan Wileński Wojenny Gubernator, Grodzieński, Miński i Białostocki Jenerał-Gubernator, Jenerał-Adjutant, Xiążę *Dolhorukow*, 30go t. m., o godzinie iszey z południa, raczył powrócić z Mińska.

#### Kijow, dnia 12 Października.

Dzień 11ty Października, pozostanie dniemъ nawsze pamiętnymъ, dniemъ radości i uszczęśliwienia, w rocznikachъ Kijowskichъ naukowychъ zakładówъ.

Dnia 11go Października, o godzinie gtey wieczoremъ, mieszkańcy miasta Kijowa uszczęśliwieni zostali pożądaniemъ przybyciemъ Cesarza Jegomości.

Nazajutrz, za Najwyższemъ zezwoleniemъ, zebrani byli w Szlachetnymъ Pensyonie uczniowie Gimnazjum, Konwiktъ ubogichъ Dworzan, Szkoły Jeometrów i Kijowo-Podolskiej Szkoły, w ogóle do 700 uczniów. O godzinie 2giey z południa, Jego Cesarzka Mość raczył tam się udać; przeprowadzany przez Jenerała Marszałka Polnego Xięcia Warszawskiego, Jenerał-Adjutanta Hrabiego *Benkendorfa* i Kijowskiego Wojennego Gubernatora, Hrabiego *Gurjewa*. W rekreacyney sali Pensyonu, mieli szczęście byдъ przedstawiani Cesarzowi Jegomości wychowawcy Szlachetnego Pensyonu, Konwiktъ ubogichъ Dworzan i Szkoły Jeometrów. Jego Cesarzkiej Mości podobało się z pochwałą przemówić o powierzczoney postawie uczniów. Z rekreacyney sali Cesarz Jegomość przeysdъ raczył do pokojówъ zatrudnienia, ztamtąd do sali jadalney i do ceighausu. Obszedłszy pokoje wyższego piętra, Najjaśnieyszy Pan powrócił do rekreacyney sali. Potemъ Cesarz Jegomość raczył zeysdъ na niższe piętro, dla obejrzenia sypialni; tam w pierwszymъ pokoju zgromadzeni byli wszyscy Nauczyciele Gimnazjum; obaczywszy ichъ, Cesarz Jegomość zapytał Kuratora Kijowskiego Naukowego Okręgu, Rzeczywistego Radcę Stanu *von Bradke*: „azali on z nichъ kontent?“ i otrzymawszy potwierdzającą odpowiedź, poszedłъ dalej. Obeyrzawszy sypialnie uczniów Pensyonu, i kilkakrotnie przemawiającъ z pochwałą o zewnetrzney postawie przychodzącychъ uczniów Gimnazjum i Szkoły Powiatowej, w zgromadzonychъ sypialniachъ, Najjaśnieyszy Cesarz Jegomość uczynił kilka zapytań Kuratorowi o ichъ postępachъ w Rossyyskimъ języku, na które ten miałъ szczęście odpowiedzieć: iż, nie mówiąc o uczniachъ Szkół Kijowskichъ, od którychъ żądać nawetъ należy zupełnie zadowalającychъ postępówъ w tymъ przedmiocie, postępy w Rossyyskimъ języku i w innychъ Gimnazyachъ Zachodnichъ Gubernij mogą wytrzymać porównanie z innemi Rossyyskiemi Gimnazyami. Potemъ Cesarz Jegomość powrócił do tej izby, gdzie się znajdowali Nauczyciele Gimnazyalni i obróciwszy się do nichъ, raczył na pożegnanie takъ przemówić: „Obowiązki wasze są wielkie; od wasъ wszystko zależy; jeśli czujecie takъ głęboko, jakъ Ja i wasza zwierzchność, tedy zapewne je spełnicie.“

Potymъ za Najwyższemъ zezwoleniemъ Jego Cesarz-



Величества, собраны были, въ приемной залѣ Государя Императора, всѣ Профессоры, Чиновники и Студенты Университета Св. Владиміра, до 150 человекъ, и послѣ принятія Его Величествомъ Англійскаго Посла, Лорда *Дургема*, имѣли счастье предстать предъ Августѣйшимъ Монархомъ. Его Величество, привѣтствуя Профессоровъ словами, исполненными благодати и милости, спросилъ Попечителя о воспитанникахъ II-го Отдѣленія Собственной Его Величества Канцеляріи, нынѣ Профессорахъ Юридическихъ Наукъ въ Университетѣ Св. Владиміра, и изволилъ присовокупить: „Надѣюсь, что они оправдаютъ попеченія о нихъ Правительства.“ Обратившись потомъ къ студентамъ Университета, и получивъ отъ Попечителя отзывъ, что вполне ими доволенъ, Его Величество изъявилъ имъ Свое благоволеніе, и съ отеческою заботливостію повторялъ имъ наставленія, кои глубоко впечатлѣлись въ ихъ сердцахъ.

Воспитанники Кіевскихъ учебныхъ заведеній, еще до прибытія Его Величества, просили у Попечителя дозволенія иллюминовать на свой счетъ зданія сихъ заведеній. Намѣреніе ихъ было одобрено, и въ день пріѣзда Государя Императора, когда весь городъ былъ иллюминированъ, каждое учебное заведеніе имѣло особый транспарантъ, девизъ и надпись. На прозрачной картинѣ Университета, Благодарность и Мудрость держала въ рукахъ лавровый вѣнецъ съ вензелевымъ Именемъ Его Величества въ то время, когда Слава, паря въ высотѣ, развѣвала по воздуху знамена, на коихъ изображены были годъ и число прибытія Государя Императора въ Кіевъ. Транспарантъ Гимназіи представлялъ двуглавого коронованнаго орла, осянающаго своими крыльями сіе учебное заведеніе. Транспарантъ Благороднаго Пансіона украшала надпись: *Попеченія Твои создаютъ наше благо.* На простой, но приличной картинѣ соединеннаго заведенія Конвикта бѣдныхъ Дворянъ и Училища Землемѣровъ, представлявшей начальную букву Имени Августѣйшаго Посѣтителя, въ вѣнкъ изъ дубовыхъ и лавровыхъ листьевъ, сіяла надпись: *Благодѣтелю, Царю, Отцу — благодарные питомцы.* Девизъ транспаранта Кіево-Подольскаго Уезднаго Училища былъ: *Боже, Царя храни!* Даже ученики Приходскихъ Училищ сдѣлали транспаранты по своему усердію, равно и всѣ частныя учебныя заведенія.

Такимъ образомъ, Высочайшій осмотръ учебныхъ заведеній города Кіева останется неизгладимымъ воспоминаніемъ для чиновниковъ, преподавателей и воспитанниковъ здѣшнихъ учебныхъ заведеній. Всѣ видѣли въ Государѣ нѣжнѣйшаго отца, всѣ до наименьшаго изъ дѣтей, были Имъ восхищены. Особенное вниманіе Его Величества къ Кіевскимъ учебнымъ заведеніямъ, несмотря на краткое пребываніе въ семъ городѣ, будетъ навсегда драгоцѣннѣйшимъ памятникомъ мудрой заботливости Всевлгустѣйшаго Монарха о воспитаніи Русскаго юношества, а милостивый, пронизательный взоръ, обращенный Имъ на сіи, едва возникшія заведенія, вѣрнымъ залогомъ ихъ дальнѣйшаго усовершенствованія. (А. В.)

Варшава, 31-го Октября.

Выписка изъ протокола Государственнаго Секретаря Царства Польскаго.

БОЖІЕЮ МИЛОСТІЮ

МЫ НИКОЛАЙ ПЕРВЫЙ,  
ИМПЕРАТОРЪ и САМОДЕРЖЕЦЪ  
ВСЕЯ РОССІИ, ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ,  
и пр., и пр., и пр.

Обращая особенное Наше благоволеніе на заслуги нижепоименованныхъ лицъ, постановили Мы и Постановляемъ:

Статья 1. Сообразно утвержденнымъ Нами нынѣ правиламъ о устройствѣ имѣній, кои пожалованіемъ переходятъ въ частную собственность, равно какъ и росписи, опредѣляющей поземельный доходъ съ имуществъ сего рода по настоящей оцѣнкѣ, Мы Всемилостивѣйше даруемъ во владѣніе на вѣчныя времена на такихъ правахъ и положеніи, какъ оныя состоятъ въ казенномъ вѣдомствѣ:

1) Командиру 3-го Пѣхотнаго Корпуса, Генералу отъ Кавалеріи, Генераль-Адъютанту *Ридигеру*, имѣніе Люблинъ, состоящее въ Любельскомъ Воеводствѣ того же Обвода, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистаго годоваго дохода 30,000 злотыхъ Польскихъ.

2) Командиру 1-го Пѣхотнаго Корпуса Генераль-Лейтенанту, Генераль-Адъютанту Барону *Гейсмару*, имѣніе Уржендовъ, состоящее въ Любельскомъ Воеводствѣ, Замойскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и

скией Мошці, згромадzeni были в sali przyjęcia Cesarza Jegomości, wszyscy Professorowie, Urzędnicy i Studenci Uniwersytetu Św. Włodzimierza, do 150 osób, i po przyjęciu przez Najjaśniejszego Pana, Posła Angielskiego Lorda *Durham*, mieli szczęście stawić się przed Najjaśniejszym Monarchą. Cesarz Jegomość, powitawszy Professorów wyrazami, pełnemi dobroci i łaski, zapytał Kuratora o uczniach IIgo Oddziału własney Jego Cesarskiej Mości Kancelaryi, teraźniejszych Professorach Nauk Prawnych w Uniwersytecie Św. Włodzimierza, i raczył dodać: „Spodziewam się, że usprawiedliwią oni pieczę o sobie Rządu.“ Obróciwszy się potem do Studentów Uniwersytetu, i otrzymawszy od Kuratora odpowiedź, że całe z nich jest kontent, Jego Cesarska Mość oświadczył zupełne Swe zadowolenie i z oycowską troskliwością powtarzał im napomnienia, które głęboko zostały wyryte w ich sercach.

Учениowie Кіевскихъ научныхъ закладовъ, передъ прибытіемъ jeszcze Najjaśniejszego Cesarza, prosili Kuratora o dozwole nie illuminować własnym kosztem budowy tych zakładów. Życzenie ich zostało przyjętym, i w dzień przyjazdu Cesarza Jegomości, kiedy całe miasto było oświecone, każdy zakład naukowy miał osobny transparent, godło i napis. Na przeźroczystym obrazie Uniwersytetu, Wdzięczność i Mądrość, trzymały laurowy wieniec z Cyfrą Jego Cesarskiej Mości, a sława, unosząc się w wysokości, rozwiewała w powietrzu znamiona, na których wyrażone były rok i dzień przybycia Cesarza Jegomości do Kijowa. Transparent Gimnazjum wystawiał dwóglównego ukoronowanego Orła, ośnającego swemi skrzydłami ten zakład naukowy. Transparent Szlachetnego Pensjonu zdobił napis: *Pieczotowitość Twoja buduje nasze dobro.* Na prostym, ale stosownym obrazie połączonego zakładu Konwiktu ubogich Dworzan i Szkoły Jeometrów, który wyobrażał początkową literę Imienia Najjaśniejszego Gościa, w wieniec z dębowych i laurowych liści, jaśniał napis: *Dobroczyńcy, Cesarzowi, Ojcu — wdzięczni wychowawcy.* Godło transparentu Kijowo-Podolskiej Szkoły Powiatowej było: *Boże zachowaj Króla!* Uczniowie nawet szkółek parafialnych, porobili przeźroczyste obrazy, malujące natchnienia ich uczuć, również i wszystkie prywatne zakłady naukowe.

Тымъ способомъ, Найвысше обейрzenie szkolnych zakładów miasta Kijowa, pozostanie wiecznie trwającym w pamięci Urzędników, Nauczycieli i uczniów tutejszych zakładów edukacyjnych. Wszyscy widzieli w Cesarzu Najczulszego Ojca, wszyscy do najmniejszego dziecięcia byli Jego Osobą zachwyceni. Szczególne względy Jego Cesarskiej Mości dla Kijowskich zakładów, pomimo krótkiego pobytu w tém mieście, będą naydroższą pamiątką mądrej pieczotowitości Monarchy o edukacji Rosyyskiej młodzi, a wzrok łaskawy i przenikający, zwrócony przez Najjaśniejszego Pana na te, załedwo wznoszące się zakłady, wierną rękoiymią dalszego ich udoskonalenia. (G. A.)

Warszawa, dnia 31 Października.

Wypis z Protokołu Sekretaryatu Stanu Królestwa Polskiego.

Z BOŻEY ŁASKI

MY NIKOŁAJ PIERWSZY,  
CESARZ I SAMOWŁADCA  
WSZECH-ROSSYY, KRÓL POLSKI,  
etc. etc. etc.

Oceniając ze szczególném Naszém zadowoleniem zasługi osób niżej wymienionych, postanowiliśmy i postanawiamy:

Art. 1. Stosownie do zatwierdzonych przez Nas w dniu dzisiejszym przepisów o urządzeniu dóbr, które z mocy donacyi przechodzą na własność prywatną, niemniej tabelli regulującej dochód dzierżawny z dóbr tego rodzaju do wysokości normalney, Nadajemy Najmilszociwiey wiecznemi czasy na dziedzictwo z takimi prawami i użytkami, z jakimi Skarb posiada:

1) Kommenderującemu 3 Korpusem piechoty, Jenerałowi kawaleryi, Jenerał-Adjutantowi *Rüdigerowi*, dobra Lublin, położone w Województwie Lubelskiem, Obwodzie Lubelskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 30,000:

2) Kommenderującemu 1 Korpusem piechoty, Jenerał - Leytnantowi, Jenerał - Adjutantowi, Baronowi *Geismar*, dobra Urzędów, położone w Województwie Lubelskiem, Obwodzie Zamoyskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależno-



принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

3) Начальнику Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, Генераль-Лейтенанту, Генераль-Адъютанту Князю *Горчакову*, имѣніе Обрытте, состоящее въ Воеводствѣ Плоцкомъ, Обводѣ Пултускомъ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее годового чистого дохода 20,000 зл. п.

4) Генераль-Квартирмейстеру Дѣйствующей Арміи, Генераль-Адъютанту *Бергу*, имѣніе Людвиновъ, состоящее въ Августовскомъ Воеводствѣ, Кальварійскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

5) Начальнику Инженеровъ Дѣйствующей Арміи, Генераль-Лейтенанту *Дену*, имѣніе Козьнице, состоящее въ Сандомирскомъ Воеводствѣ, Радомскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

6) Начальнику Артиллеріи Дѣйствующей Арміи, Генераль-Лейтенанту *Гилленимидту*, имѣніе Пржедечъ, состоящее въ Воеводствѣ Мазовецкомъ, Куявскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

7) Военному Губернатору города Варшавы, Генераль-Лейтенанту, Генераль-Адъютанту *Панкратъеву*, имѣніе Козьгловы, состоящее въ Краковскомъ Воеводствѣ, Олькускомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

8) Генераль-Лейтенанту, Генераль-Адъютанту, Графу *Ностицу*, имѣніе Бартники, состоящее въ Августовскомъ Воеводствѣ, Кальварійскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

9) Начальнику 9-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Лейтенанту *Тимофееву*, имѣніе Чарноцинъ, состоящее въ Калишскомъ Воеводствѣ, Піотрковскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

10) Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммиссіи Вн. Д. и Н. Пр. Генераль-Лейтенанту *Головину*, имѣніе Правда, состоящее въ Подляскомъ Воеводствѣ, Луковскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 20,000 зл. п.

11) Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммиссіи Доходовъ и Казначейства, Тайному Совѣтнику *Фурману*, имѣніе Брвилно, состоящее въ Воеводствѣ Мазовецкомъ и Плоцкомъ, Обводахъ Гостинскомъ и Плоцкомъ, съ приписными угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 30,000 зл. п.

12) Начальнику 7-й Пѣхотной Дивизіи, Генераль-Маіору *Купріанову*, имѣніе Вѣвечъ, состоящее въ Калишскомъ Воеводствѣ, Піотрковскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 10,000 зл. п.

13) Командующему 8-ю Пѣхотной Дивизіею Генераль-Маіору *Панютину*, имѣніе Конколовница, состоящее въ Подляскомъ Воеводствѣ, Радзынскомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями, и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 10,000 зл. п.

14) Дежурному Генералу Дѣйствующей Арміи, Генераль-Маіору *Викинскому*, имѣніе Брыскъ, состоящее въ Мазовецкомъ Воеводствѣ, Ленчицкомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 10,000 зл. п.

15) Исправляющему должность Генераль-Полицейстера Дѣйствующей Арміи, Вице-Президенту города Варшавы, Генераль-Маіору *Стороженко*, имѣніе Хонцины, состоящее въ Краковскомъ Воеводствѣ, Кѣлецкомъ Обводѣ, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадлежностями, доставляющее чистого годового дохода 10,000 зл. п.

16) Исправляющему должность Генераль-Интенданта Дѣйствующей Арміи, 4-го класса *Погодину*, имѣніе Осѣкъ, состоящее въ Воеводствѣ Сандомирскомъ того же Обвода, съ приписными къ нему фольварками, селеніями и другими угодьями и принадле-

жностями, до wysokości чистого rocznego dochodu zł. pol. 20,000.

3) Naczelnikowi Głównego Sztabu czynnej Armii, Jenerał-Leytnantowi, Jenerał-Adjutantowi Xięciu *Gorczałowu*, dobra Obrytte, położone w Województwie Płockiem, Obwodzie Pułtuskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. pol. 20,000.

4) Jenerał-Kwatermistrzowi czynnej Armii, Jenerał-Leytnantowi, Jenerał-Adjutantowi *Bergowi*, dobra Ludwinow, położone w Województwie Augustowskiem, Obwodzie Kalwaryyskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 20,000.

5) Naczelnikowi Inżynjerów czynnej Armii, Jenerał-Leytnantowi *Dehn*, dobra Kozienice, położone w Województwie Sandomierskiem, Obwodzie Radomskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 20,000.

6) Naczelnikowi artylleryi czynnej Armii, Jenerał-Leytnantowi *Gillenschmidt*, dobra Przedecz, położone w Województwie Mazowieckiem, Obwodzie Kujawskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 20,000.

7) Gubernatorowi Wojennemu miasta Warszawy, Jenerał-Leytnantowi, Jenerał-Adjutantowi *Pankratjewu*, dobra Koziegłowy, położone w Województwie Krakowskiem, Obwodzie Olkuskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 20,000.

8) Jenerał-Leytnantowi, Jenerał-Adjutantowi, Hrabiemu *Nostitz*, dobra Bartniki, położone w Województwie Augustowskiem, Obwodzie Kalwaryyskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 20,000.

9) Naczelnikowi gtey dywizyi piechoty, Jenerał-Leytnantowi *Timofiejewu*, dobra Czarnocin, położone w Województwie Kaliskiem, Obwodzie Piotrkowskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 20,000.

10) Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowej S. W. D. i O. P., Jenerał-Leytnantowi *Gołowinowi*, dobra Prawda, położone w Województwie Podlaskiem, Obwodzie Łukowskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 20,000.

11) Dyrektorowi Głównemu Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu, Radcy Tajnemu *Fuhrmannowi*, dobra Brwilno, położone w Województwie Mazowieckiem i Płockiem, Obwodach Gostyńskim i Płockim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 30,000.

12) Naczelnikowi 7mej dywizyi pieszezy, Jenerał-Majorowi *Kupryanowu*, dobra Wiewiec, położone w Województwie Kaliskiem, Obwodzie Piotrkowskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 10,000.

13) Kommanderującemu 8mą dywizyą piechoty, Jenerał-Majorowi *Paniutinowi*, dobra Konkolownica, w Województwie Podlaskiem, Obwodzie Radzyńskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 10,000.

14) Dyżurnemu Jenerałowi czynnej Armii, Jenerał-Majorowi *Wikińskiemu*, dobra Brysk, położone w Województwie Mazowieckiem, Obwodzie Łęczyckim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 10,000.

15) Sprawującemu obowiązki Jenerał-Policmeystra czynnej Armii, Vice-Prezydentowi miasta Warszawy, Jenerał-Majorowi *Storożenkowi*, dobra Chęciny, położone w Województwie Krakowskiem, Obwodzie Kieleckim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wysokości czystego rocznego dochodu zł. p. 10,000.

16) Sprawującemu obowiązki Jenerał-Intendenta czynnej Armii, 4tej klasy *Pogodinowi*, dobra Osiek, położone w Województwie Sandomierskiem, Obwodzie Sandomierskim, z należącemi do nich folwarkami, wsiami i innemi użytkami i przynależnościami, do wyso-



жностями, доставляющее чистого годового дохода 10,000 зл. п.

Статья 2. Пожалованный, вступая въ право собственности, подлежит: а) тѣмъ оговоркамъ, какія при совершении актовъ по узаконенной формѣ, въ описи означены и б) оговоркамъ, на основаніи правъ и привилегій, данныхъ поселянамъ и колонистамъ, кои хотя бы о нихъ въ описи упомянуто и не было, имѣють силу, какъ скоро онъ въ послѣдніе три года были выполняемы.

Статья 3. Пожалованный обязанъ принять на себя долгъ Кредитнаго Земскаго Общества и уплачивать оному надлежащіе проценты.

Статья 4. Пожалованный обязанъ принять на себя какъ существующія, такъ и впредь устанавливаемыя Правительствомъ подати и повинности.

Статья 5. Пожалованный долженъ въ теченіи 6 лѣтъ устроить, подъ надзоромъ и опекою Правительства, въ пожалованномъ ему имѣніи, осѣдлыхъ поселянъ, на основаніи утвержденныхъ нынѣ Нами правилъ о устройствѣ имѣній, переходящихъ силою пожалованія въ частную собственность.

Статья 6. Въ случаѣ если бы предписанное устройство поселянъ, въ назначенное предыдущею статьею время не могло быть исполнено, по какимъ либо препятствіямъ независимымъ отъ Пожалованнаго: Правительство Царства должно довести сей случай до Нашего свѣдѣнія и просить дозволенія на продолженіе термина; когда же станетъ отъ того уклоняться самъ Пожалованный, оно велитъ устроить поселянъ администраціоннымъ образомъ на его щетъ.

Статья 7. Для предохраненія пожалованныхъ имѣній отъ упадка внезапнымъ уничтоженіемъ сельскихъ работъ, замѣну оныхъ на чиншъ, оплату зерномъ или деньгами, хотя бы поселяне тогда же того пожелали, допустить не прежде, какъ по истеченіи 6 лѣтъ, съ тѣмъ условіемъ, какъ въ предыдущей статьѣ сказано, что какъ поселяне по давнему обычаю работали и болѣе трехъ дней въ недѣлю, то нынѣ на сіи работы назначается только три дня съ тагла, а не съ души, а прочія повинности могутъ уплачиваться деньгами.

Статья 8. Переноска и новая постройка сельскихъ зданій, если бы устройство того требовало, должна быть на щетъ Пожалованнаго; поселяне же обязаны доставить ему для сего работниковъ пѣшихъ и съ подводами.

Статья 9. Расходы на обмежеваніе и устройство поселянъ принадлежать также къ Пожалованному; поселяне же обязаны доставлять работниковъ пѣшихъ и съ подводами.

Статья 10. Пока не послѣдуетъ устройство поселянъ, Пожалованный ни подъ какимъ видомъ не можетъ требовать отъ нихъ никакихъ другихъ обязанностей кромѣ тѣхъ, кои показаны въ актѣ отдачи; тѣмъ менѣе принуждать ихъ къ найму, къ работѣ даромъ, и къ другимъ насильнымъ повинностямъ.

Статья 11. Все находящееся на грунтѣ помѣстья какъ то: живая и мертвая движимость, словомъ все то, что составляетъ собственность казны, принадлежитъ, силою 30 статьи выше приведенныхъ правилъ, Пожалованному; все же, что находится на грунтѣ поселянъ, равномѣрно и то, что имъ для употребленія было отдано и что они сами пріобрѣли, какъ то движимость, приборы, земледѣльскія и хозяйственныя орудія и пр. есть собственностію поселянъ.

Статья 12. Находящіеся въ пожалованныхъ имѣніяхъ запасные магазины и другія общественныя заведенія исключаются изъ пожалованія, и какъ собственность должны отданы быть поселянамъ.

Статья 13. Капиталь, составившійся изъ окупа поселянъ, сообразно 8 и 20 статьямъ правилъ о устройствѣ имѣній, переходящихъ силою пожалованія въ частную собственность, есть собственностію Пожалованнаго; но процентъ отъ остающагося на вѣчныя времена на грунтѣ капитала, какъ государственную подать, долженъ Пожалованный вносить въ казну подъ именемъ кварты.

Статья 14. Пока поселяне не устроены, поминутая въ предыдущей статьѣ подать, подъ именемъ кварты, должна взымаема быть въ казну соразмѣрно цѣнности исправляемыхъ сельскихъ повинностей и по правиламъ Правительственной Коммиссіею Дожодовъ и Казначейства предписываемымъ.

Статья 15. Въ какой мѣрѣ Пожалованный въ дарованномъ ему имѣніи соблюдаетъ силу контрактовъ, заключенныхъ казною съ частными лицами: въ такой мѣрѣ входитъ онъ во всѣ права казны, о безпеченныя сими контрактами, а получая съ имѣній поземельный доходъ, принимаетъ на себя обязанности поминутыхъ контрактовъ.

Статья 16. Помощь изъ другихъ казенныхъ имѣній

kości czystego rocznego dochodu zł. p. 10,000.

Art. 2. Obdarowany, wstępując w prawo własności zupełnej, podlega: a) ściśnieniom, jakie z mocy aktów, w formie, prawem przepisanej, sporządzonych, do hipoteki wniesionemi zostały, i b) ściśnieniom z praw i przywilejów właścianom i kolonistom służących, które, chociażby o nich wzmianki w hipotece nie było, mają moc, skoro w ostatnich trzech latach wykonywane były.

Art. 3. Obdarowany powinien przyjąć na siebie dług Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego i płacić od niego należne temuż procenta.

Art. 4. Obdarowany powinien ponosić tak istniejące, jak i na przyszłość ustanowić się mogące przez Rząd podatki i obowiązki.

Art. 5. Obdarowany winien jest w przeciągu lat 6ciu urządzić właścian osiadłych w dobrach mu nadanych, a to pod dozorem i opieką Rządu, na zasadzie przepisów, w dniu dzisiejszym przez Nas zatwierdzonych, o urządzeniu dóbr, które z mocy donacyi na własność prywatną przechodzą.

Art. 6. W przypadku, gdyby nakazane urządzenie właścian w przepisany powyższym artykułem czasie, nie dało się wykonać, z powodu opierania się tychże, lub z innych nie zawistych od obdarowanego przyczyn, Rząd Królestwa powinien wypadek ten do wiadomości Naszej donieść i prosić o dozwoleńie przedłużenia terminu; w razie zaś uchylania się samego obdarowanego, każe urządzić właścian w drodze administracyjnej, na koszt jego.

Art. 7. Dla ochronienia dóbr nadanych od upadku przez nagłe zniesienie robocizny właściańskiej, zamienienie takowej na czynsz, osyp i okup, chociażby właścianie natychmiast żądali, ma mieć miejsce nie wprzód, aż po upłynieniu lat 6ciu, jak powyższy artykuł wskazuje, z tym warunkiem, aby, gdzie właścianie podług dawnego zwyczaju, więcej, jak dni trzy odrabiali na tydzień, robocizna podobna zmoderowaną została tylko do dni trzech z osady, a nie z duszy, a resztę powinności, aby opłacali gotowizną.

Art. 8. Przenoszenie i nowe wznoszenie budowli właściańskich, gdyby tego w skutek urządzenia była potrzeba, nastąpić powinno kosztem obdarowanego, który ma prawo żądać od właścian pomocy w robociznie pieszej i sprzężajnej.

Art. 9. Koszta pomiaru i urządzenia właścian należą także do obdarowanego, właścianie zaś obowiązani są dostarczyć mu do tego robocizny pieszej i sprzężajnej.

Art. 10. Nim urządzenie właścian nastąpi, obdarowany pod żadnym względem nie może od nich innych żądać obowiązków nad te, jakie mu aktem podawczym wskazane będą, a tѣmъ mniej przymusowych nymów, darmo i innych powinności wymuszanych.

Art. 11. Wszystko, co jest na gruncie dóbr, to jest: inwentarze żywe i martwe, słowem: co stanowi własność Skarbu, należy do obdarowanego, na zasadzie 30 artykułu przepisów wyżej zacytowanych; wszystko zaś, co się znajduje na gruntach właściańskich, jak równie, co do użytku mieli sobie oddane lub sami nabyli, jako to: inwentarze, sprzęty i naczynia rolnicze i gospodarskie, i t. d. jest własnością właścian.

Art. 12. Znajdujące się w dobrach należących do donacyi, magazyny komunalne i inne własności gromadzkie, są od donacyi wyłączone i jako własność trzeciego, właścicielom ich oddane być powinny.

Art. 13. Kapitał, pochodzący z okupu właścian, stosownie do 8 i 20 artykułów przepisów o urządzeniu dóbr, z mocy donacyi przechodzących na własność prywatną, jest własnością obdarowanego, procent zaś od pozostającego na wieczne czasy na gruncie kapitału, jako podatek publiczny, oddawany być ma przez obdarowanego do Skarbu tytułem kwarty.

Art. 14. Nim urządzenie właścian nastąpi, pomieniony w poprzedzającym artykule podatek, tytułem kwarty, wpływać ma do Skarbu w stosunku wartości dotychczasowych właściańskich powinności i według zasad przez Kommissją Rządową Przychodów i Skarbu wskazać się mających.

Art. 15. O ile obdarowany w dobrach mu nadanych zachowa w swej mocy kontrakt, zawarte przez Skarb z osobami prywatnemi, o tyle wchodzi we wszelkie prawa Skarbu przez też kontrakt zapewnione, a pobierając z dóbr dochód dzierżawny, przyjmuje na siebie obowiązki wspomnianych kontraktów.

Art. 16. Służebności z innych dóbr Rządowych



имѣніемъ, симъ Нами даруемымъ, а также взаимная помощь для другихъ казенныхъ имѣній изъ имѣній симъ пожалованіемъ отданныхъ, отнынѣ навсегда прекращается; а ежели поселяне пожалованныхъ имѣній понесутъ оттого какіе либо убытки, то Пожалованный оныя вознаградить обязанъ.

Статья 17. Въ случаѣ несостоятельности Пожалованнаго въ платежъ и другихъ повинностяхъ и обязанностяхъ Казною при пожалованіи на него возложенныхъ и подробно означенныхъ, жалованное имѣніе будетъ взято въ казенное управленіе до толъ, пока не послѣдуетъ удовлетвореніе.

Статья 18. Пожалованный никакого не имѣетъ права требовать отъ Казны доплаты недобранныхъ доходовъ, соразмѣрно количеству при пожалованіи за основаніе принятому, хотябы они непредвидѣнными случаями и даже по причинѣ вводимого устройства поселянъ уменьшились; но онъ имѣетъ право такъ какъ и другіе владѣтели земель на основаніи общихъ правилъ и въ извѣстныхъ случаяхъ, просить льготы.

Статья 19. Пожалованіе начинается съ 20 Ноября (1 Декабря) 1835 года; однакожь введеніе во владѣніе послѣдуетъ въ будущемъ хозяйственномъ году, то есть 20-го Мая, (1-го Іюня) 1836; до наступленія же сего термина, Казна соразмѣрно исчисленной оцѣнкѣ пожалованнаго имѣнія, возвращаетъ Пожалованному лицу за 6 мѣсяцевъ доходъ.

Статья 20. По разуму статьи 1-й настоящаго Положенія, приступая къ отдачѣ пожалованныхъ имѣній, Правительственная Коммиссія Доходовъ и Казначейства покажетъ подробныя правила къ уравненію хозяйственныхъ выгодъ, какъ фольварочныхъ, такъ и крестьянскихъ, также надѣленія лѣсомъ на мѣстныя надобности, показанія границъ и частей, составляющихъ пожалованное имѣніе, равно какъ и обязанности, на нихъ лежащія. Актъ отдачи, на сихъ основаніяхъ сочиненный будетъ документомъ пожалованія.

Статья 21. Если бы при семъ уравненіи, замѣна однихъ выгодъ и существности на другія, оказалась нужною и равно выгодною, какъ для Казны, такъ и для окружности имѣній: Правительственная Коммиссія Доходовъ и Казначейства уполномочена къ приведенію оной въ исполненіе и къ принятію въ семъ случаѣ въ Казну части пожалованнаго имѣнія въ замѣнъ доплаты, ежели она отъ Пожалованнаго, по росписи, показывающей количество дохода, причитаться будетъ.

Статья 22. Споры между Пожалованнымъ и поселянами, по поводу новаго устройства возникшіе, разбираемы будутъ Административнымъ образомъ.

Статья 23. Дарованныя имѣнія переходятъ въ одной и неразрывной цѣлости изъ однихъ рукъ въ другія, по порядку наследства нижеописанному, не могутъ быть ни въ какомъ случаѣ ни обременены новыми обязанностями, кромѣ тѣхъ, кои съ симъ пожалованіемъ сопряжены; ни отданы подъ залогъ, а тѣмъ менѣе проданы, не только по волѣ самаго владѣльца; но даже за долги и претензіи какъ казенныя, такъ и частныя, также отнюдь не должны оны быть переданы въ чужія руки. а) Право на полученіе наследства распространяется только на законнорожденныхъ дѣтей Грекороссійскаго исповѣданія въ исходящей линіи, но ни въ какомъ случаѣ не подлежитъ оно раздѣлу и всегда переходитъ должно къ старѣйшему въ родѣ; б) Право на полученіе наследства преимущественно имѣютъ дѣти мужеска пола; в) по тѣмъ же основаніямъ не исключаются и дѣти женска пола, когда бы не было сыновей, или ихъ потомковъ мужеска пола; г) ежели нѣтъ потомства въ прямой линіи, право полученія наследства переходитъ симъ самымъ порядкомъ въ побочную ближайшую линію; е) если же все потомство прекратится, тогда имѣніе признается выморочнымъ; и ф) сіи имѣнія переходятъ въ Государственную собственность тогда, когда не будетъ наследника изъ Россійскихъ природныхъ Дворянъ Греко-Россійскаго исповѣданія.

Статья 24. Послѣку послѣдъ предыдущей статьи, порядокъ полученія наследства въ пожалованныхъ имѣніяхъ учреждается по образцу майоратовъ: то для большаго обезпеченія правъ наследниковъ, передача сихъ имѣній, на какое бы-то ни было время, воспрещается и всѣ договоры вопреки сего Положенія заключенные, признаны будутъ ничтожными; но если бы владѣтель имѣнія не могъ самъ управлять имъ, онъ воленъ имѣть управителя.

Статья 25. По записаніи сей Нашей Воли въ крѣпостныя книги, званіе владѣнія на имя Пожалованнаго должно быть внесено въ описи, по исполненіи 20 и 21 вышепронисанныхъ статей.

Статья 26. Издержки за написаніе акта пожалованія, за внесеніе званія владѣнія и отдачу оного, при-

для дѣл, które niniejszemu nadajemy, jako wzajemne służebności dóbr, donacyą stanowiących, dla dóbr innych Rządowych ustają odtąd na zawsze, a jeśli właścianie nadanych dóbr poniosą na tém jakiegokolwiek straty, do obdarowanego wynagrodzenie ich należeć będzie.

Art. 17. W razie nieuiszczenia się przez obdarowanego w opłatach i innych należnościach i obowiązkach, przez Skarb na niego przy donacyi szczegółowo oznaczonych, dobra nadane wzięte będą w administracyą Rządową tak długo, dopóki uiszczenie nie nastąpi.

Art. 18. Obdarowany nie ma żadnego prawa żądać od Skarbu dopłaty niedobraných intrat, w stosunku ilości przy obdarowaniu za zasadę przyjętej, chociażby nawet przez wypadki nieprzewidziane, a nawet skutkiem zamierzonego urządzenia właścian zmniejszone zostały; lecz ma prawo, jak inni właściciele gruntowi, na mocy przepisów ogólnych i w pewnych wypadkach prosić o allewacyą.

Art. 19. Donacya zaczyna się od dnia 20 Listopada (1 Grudnia) 1835 roku, wprowadzenie jednak w posessyą dóbr będzie miało miejsce następnego roku gospodarskiego, to jest: dnia 20 Maja (1 Czerwca) 1836 roku; nim zaś to nastąpi, Skarb w stosunku wysokości darowizny obdarowanemu, intratę za 6 miesięcy należną wypłaci.

Art. 20. W duchu art. 1go niniejszego dekretu przystępując do oddania dóbr obdarowanemu, Komisya Rządowa Przychodów i Skarbu wskaże szczegółowe zasady do uregulowania dogodności gospodarskich, tak folwarcznych, jako i włościańskich, niemniej przydzielenia lasu na potrzebę miejscową i wskazania granic i części składających dobra darowane, również i obowiązków, które na nich ciążą. Akt podawczy, na mocy tych zasad spisany, będzie dokumentem donacyi.

Art. 21. Gdyby przy takowém uregulowaniu zamiary jednych użytków i realności na drugie, uznano potrzebnymi i również dogodnymi, tak dla Skarbu, jak i dla zaokrąglenia dóbr, Komisya Rządowa Przychodów i Skarbu upoważniona zostaje do ich wykonania, a w takim razie i do przyzymowania na rzecz Skarbu części dóbr darowanych w zamian za dopłaty, jeśli takowe od obdarowanego, podług tabelli wskazującej podstawę wysokości nadania, należeć będą.

Art. 22. Spory między obdarowanym a włościanami, z powodu urządzenia wynikłe, sądzone będą w drodze administracyney.

Art. 23. Dobra nadane, przechodząc w jednej i nierozdzielnej całości, z rąk jednych do drugich, podług porządku sukcesyi niżej opisanego, nie mogą być w żadnym przypadku ani onerowane nowemi zobowiązaniami nad te, jakie do tychże dóbr przy nadaniu przywiązane zostały, ani w zastaw puszczane, a następnie sprzedawane; nie tylko z woli samego właściciela, ale nawet za długi i pretensye, bądź skarbowe, bądź prywatne, oraz w żaden sposób alienowane w obce ręce być nie mają. a) Prawo brania spadku rozciąga się tylko do dzieci prawego łoża wyznania Greko-Rossyyskiego w linii zstępnej, w żadnym przypadku nie ulega podziałowi, i zawsze przechodzić będzie na najstarszego w rodzeństwie; b) prawo brania spadku, mają naprzód dzieci płci męskiej; c) nie wyłączają się wszakże na tychże samych zasadach dzieci płci żeńskiej, w razie, gdyby nie było synów lub ich potomków płci męskiej; d) jeżeli nie ma potomstwa w linii prostej, prawo brania spadku przechodzi tymże samym porządkiem na bliższą linią kollateralną; e) gdyby pokolenie zupełnie wygasło, w takim razie dobra uznane będą za odumarłe; i f) dobra te przejdą na własność Skarbu Publicznego, i wówczas, kiedy nie będzie sukscessora w linii wskazanej ze stanu Rossyyskiej Szlachty rodowitej wyznania Greko-Rossyyskiego.

Art. 24. Gdy na zasadzie artykułu poprzedzającego porządek brania sukcesyi w dobrach nadanych, ustanawia się na wzór majoratów, przeto dla tém większego zapewnienia praw sukscessorów, wydzierżawienie dóbr tychże na jakiegokolwiek bądź przeciąg czasu jest wzbronioném, i wszelkie układy wbrew niniejszemu przepisowi zawarte, uznane będą za nieobowiązujące, i dla tego, jeżeliby posiadający dobra nie mógł sam niemi zarządzać, mocen jest mieć swego rzadcę.

Art. 25. Po wniesieniu niniejszey woli Naszey do ksiąg hypotecnych, tytuł własności na imie obdarowanego ma być uregulowany w hipotece, po wykonaniu art. 20 i 21 wyżej przepisanych.

Art. 26. Koszta spisania aktu donacyynego, przepisania tytułu własności i oddania jej, koszta stempla



ложение печати и разные другіе расходы, принимаетъ Пожалованный на себя.

Статья 27. Исполненіе сей Нашей Воли, которая записана быть имѣть въ журналъ законовъ, Поручаемъ Правительству Царства, а наипаче Правительственной Коммиссіи Доходовъ и Казначейства. Данъ въ Варшавѣ 4-го (16) Октября, въ 1835 году, Царствованія же Нашего въ десятомъ.

(подписано) НИКОЛАЙ.

Императоромъ и Царемъ.

Министръ Государственный Секретарь. Исправляющій должность Помощникъ Министра, (подп.) Иг. Туркулъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Министръ Государственный Секретарь. Исправляющій должность Помощникъ Министра, (подп.) Иг. Туркулъ.

Съ подлиннымъ вѣрно:

Государственный Секретарь. (подп.) И. Тимовскій. (D.P.)

## ИНОСТРАННЫЯ ИЗВѢСТІЯ.

ФРАНЦІЯ.

Парижъ, 24-го Октября.

Полиція запретила карикатуру, представляющую колонну на Вандомской площади а на верху ея.... Г-на Тьеръ.

— Герцогъ Орлеанскій, въ сопровожденіи своего брата Герцога Немурскаго, выѣхалъ вчера вечеромъ въ Фонтенебло, откуда отправится въ Тулонъ. Герцога сопровождаютъ три его Адъютанта и три Ординанс-офицера, Секретарь Боамилонъ, врачъ и историческій живописецъ Шефферъ. Изъ Тулона Герцогъ отплыветъ 30-го ч. и заѣдетъ въ Корсику. Войско, назначенное для сей экспедиціи, надъ коимъ начальство поручено будетъ Маршалу Клозею, составляетъ 12,000 ч. Герцогъ Орлеанскій будетъ къ ней принадлежать точно такъ, какъ въ Бельгійской экспедиціи, гдѣ онъ былъ подъ командою Маршала Жерара.

— *Journal des Débats* увѣдомляетъ, что докладъ процесса *Фіески* уже конченъ. Судъ Перовъ 10-го Ноября соберется для выслушанія Г. *Пертальса*, занимающагося нынѣ составленіемъ заключенія по сему дѣлу. Послѣ чего Судъ займется разбирательствомъ въ Палатѣ за запертыми дверями, что вѣроятно не долго продолжится; поелику находится только 4 обвиненныхъ, а именно: *Фіески, Пепинъ, Морей и Боаро*. По прочтеніи рѣшенія о признаніи ихъ виновности, имъ дано будетъ мѣсяць времени, для приготовленія оправданій. Полагая, что все дѣло готово будетъ къ 10-му числу Ноября, нельзя сомнѣваться, что бы признаніе преступниковъ виновными объявлено не было 15 ч., а потому дѣйствительное начатіе судебныхъ прѣній, послѣдуетъ около половины Декабря. Нѣтъ сомнѣнія, что сіи прѣнія будутъ продолжительны и жарки. Число свидѣтелей при допросѣ весьма значительно, а способъ принятый *Фіески*, въ отношеніи своихъ соучастниковъ, его показаній и заирательство уличенныхъ, въ продолженіи всего слѣдствія, все это можетъ служить мѣрою публичныхъ прѣній. *Фіески* увѣряетъ, что онъ одинъ въ состояніи будетъ доказать участіе въ преступленіи вѣсть съ нимъ подсудимыхъ, такъ, что можно бы обойтись и безъ Королевскаго Прокуратора. Онъ утверждаетъ, что всякій изъ обвиненныхъ имѣлъ особенное свое участіе въ злодѣствѣ. *Пепинъ* доставлялъ деньги для сооруженія машины и для найма комнаты; *Фіески* зажигалъ, въ чемъ помогала ему *Морей*; а *Боаро* давалъ знакъ изъ Булевара. Еще двѣ недѣли, и тогда узнаемъ, подтвердятся ли слѣдствіемъ сіи показанія *Фіески*, и не простираться ли сіе участіе въ преступленіи далѣе, нежели его показанія заставляютъ догадываться. Мы имѣемъ причину думать, что сообщаемое нами здѣсь объясненіе можетъ почитаться официальнымъ; мы напечатали сіи подробности, не для того, чтобы удовлетворить общему любопытству, но чтобы предохранить публику отъ ложныхъ слуховъ, которыми она нѣсколько дней увлекается.

— Изъ Байонны отъ 18-го ч. увѣдомляютъ, не ручаясь впрочемъ за точность, что 15-го ч. въ Ларрагѣ Генераль *Кордова* имѣлъ совѣщаніе съ Генераломъ *Эгвией*, присланнымъ отъ *Донъ-Карлоса* съ особымъ порученіемъ. Главная квартира сего послѣдняго до 14-го ч. была еще въ Эстелли.

— Графъ *д'Эспанья*, 14-го ч. прибылъ подъ прикрытіемъ въ Перпиньянъ. Говорятъ, что между его бумагами, найдены важныя письма, поставляющія не одну знаменитую особу во Франціи въ невыгодномъ свѣтѣ.

25-го Октября.

Маршаль *Жераръ* съ нѣкотораго времени проживаетъ въ Парижѣ, но замѣчено, что рѣдко вѣздитъ

и inne wszelkiego rodzaju wydatki, poniesie obdarowany.

Art. 27. Wykonanie niniejszej woli Naszej, która w Dzienniku Praw ma być umieszczoną, Rządowi Królestwa, a szczególnie Kommissyi Rządowej Przychodów i Skarbu polecamy.

Dan w Warszawie, dnia 4 (16) Października roku 1835, Panowania Naszego dziesiątego.

(podpisano) NIKOŁAJ.

Przez CESARZA i KRÓLA.

Minister Sekretarz Stanu, W zastępstwie Pomocnik Ministra, (podp.) Ign. Turkull.

Zgodno z oryginałem:

Minister Sekretarz Stanu, W zastępstwie Pomocnik Ministra, (podp.) Ign. Turkull.

Zgodno z Oryginałem:

Sekretarz Stanu, (podp.) J. Tymowski. (D. P.)

## WIADOMOŚCI ZAGRANICZNE.

FRANCYA.

Paryż, dnia 24 Października.

Policya zakazała karykaturę, przedstawiającą kolumnę placu Vendôme, a na jej szczycie.... Pana Thiers.

— Xiążę Orleans, w towarzystwie brata swego Xięcia Nemours, wyjechał wczoraj wieczorem do Fontainebleau, z kąd uda się w drogę do Tuluzy. Z Xięciem jadą trzej jego Adjutanci i trzech Oficerów ordynansowych, Sekretarz P. Boismilon, Lekarz i Malarz historyczny Pan Scheffer. Z Tuluzy wypłynie Xiążę dnia 30go, i wysiadzie do Korsyki. Wojsko przeznaczone do tej wyprawy, którą Marszałek Clausel naczelnie dowodzić będzie, ma wynosić 12,000. Xiążę Orleans należeć będzie do niej, podobnie jak należał do wyprawy Belgijskiej, pod dowództwem Marszałka Gérard.

— *Journal des Débats* donosi, że instrukcja procesu *Fieschiego*, jest już ukończona. Sąd Parów zbierze się dnia 10go Listopada, dla wysłuchania Pana *Perthals*, który zajmując się w tej chwili redakcją zdania sprawy. Po wysłuchaniu tegoż, Sąd naradzić się będzie w Izbie zamkniętej nad wnioskami swego sprawozdawcy, co zapewne niedługo potrwa z przyczyną, że rzecz będzie tylko o trzech oskarżonych, którym są: *Fieschi, Pepin, Morey i Boireau*. Po zapadnięciu decyzji, uznającej tychże za będących w stanie oskarżenia, będzie im zestawiony czas jednomiesięczny do przygotowania obrony. Przypuszczając, że zdanie sprawy będzie przygotowane na dzień 10ty Listopada, nie można wątpić, że i decyzja względem uznania zbrodniarzy za będących w stanie oskarżenia, skończy się na dniu 15tym; tym więc sposobem istotne rozpoczęcie rozpraw Sądowych, dopiero około połowy Grudnia przypadnie. Według wszelkiego podobieństwa, rozprawy te będą długie i żwawe. Liczba świadków do słuchania jest bardzo znaczna, a stanowisko, jakie przyjął *Fieschi*, względem domniemyanych współników swoich, jego wyznanie i uprzejme zapieranie się ze strony współoskarżonych w ciągu całego śledztwa; to wszystko może służyć za miarę rozpraw publicznych. *Fieschi* zapewnia, iż sam jeden będzie w stanie dowieść uczestnictwa w zbrodni swych oskarżonych, tak dalece, że możnaby się obejść bez Prokuratora Królewskiego. Utrzymuje on, że każdy z oskarżonych, miał swój wyłączny udział w zbrodni. *Pepin* dostarczał pieniędzy na zbudowanie maszyny i na wynajęcie pokoju; *Fieschi* wkładał zapalki, w czem *Morey* był mu pomocą. *Boireau* dał znak z Bulwaru. Jeszcze tylko dwa tygodnie, a dowiemy się, czyli też współnictwo winy rozszerza się daley jeszcze, jak zeznanie jego domyslać się każą. Mocny powód do wierzenia, że wyjaśnienie, które tu udzielamy, może być za urzędowe uważane; podaliśmy te szczegóły, nie dla tego, żeby zaspokoić ciekawość powszechną, ale raczej żeby zasłonić publiczność od zmyśleń, któremi, przez zupełnie mylne podania jest od dni kilku uwodzona.

— Z Bayonny pod dniem 18tym donoszą, bez zaręczenia, jednakże za pewność: że dnia 15go w Larraga, miał konferencyą Jenerał *Cordova*, z Jenerałem *Egują*, przysłanym od *Don Karlosa* w szczególném zleceniu. Główna kwatera tego ostatniego była jeszcze do dnia 14go w Estelli.

— Hrabia *d'Espagne* przybył dnia 14go pod eskortą do Perpignan. Mówią, że między jego papierami, znaleziono ważne listy kompromitujące nie jedną znakomitą osobę we Francyi.

Dnia 25.

Marszałek *Gérard*, bawi od niejakiego czasu w Paryżu, ale uważano, że rzadko w Tuilleryach bywa.



въ Тюльери. Тоже самое примѣтили и на щетъ Маршала Лобо.

— По донесеніямъ *Монитора*, послѣднія извѣстія, полученныя изъ Мадрита, доходятъ до 17-го ч. с. м. Мы узнали изъ нихъ слѣдующее: Полковникъ *Озоріо*, отправленный Центральною Юнтою въ Андухаръ съ отрядомъ солдатъ, для взятія подъ стражу Членовъ Севильской Юнты за то, что покорилась Правительству, по прибытіи въ сей городъ, по требованію Национальной Гвардіи и гарнизона была сама арестована, а потомъ за крѣпкимъ карауломъ отправлена въ Бадахосъ. Солдаты его отряда нисколько не сопротивлялись. Когда распространился сей слухъ: баталіонъ Севильскихъ волонтеровъ и артиллерія, присоединенные къ революціонному войску въ Андухаръ, тотчасъ оставили мятежную Юнту.

— Испанскій Консулъ въ Парижѣ открылъ подписку, для складки на вооруженіе Испанскихъ волонтеровъ. (G. C.)

26-го Октября.

Англійскій Посланникъ съ супругою приглашенъ былъ Королемъ къ обѣденному столу. Вечеромъ Россійскій и Испанскій Послы и Греческій Посланникъ, Баронъ Александръ *Гумбольдтъ*, и Повѣренный въ Пруссію дѣла, были приняты Его Королев. Величествомъ. Около полуночи, Герцогъ *Немурскій* возвратился изъ Фонтенебло въ Тюльери. Вчера предъ полуднемъ Королевская Фамилія съ Августѣйшими своими Гостями отправилась въ Версаль.

— Генералъ *Демичельс* выѣхалъ въ Африку, какъ Генералъ-Инспекторъ Кавалеріи.

— Ріаге помѣстилъ письмо съ Испанскихъ границъ слѣдующаго содержанія: „15-го ч. между Карлистами въ Наваррѣ разнесся слухъ, о заключенномъ между обоими сторонами перемиріи, и что *Донъ Карлосъ* на разныя предложенія ожидаетъ отъ Королевы отвѣта. 16-го числа Дядя Генерала *Кордова* съ 2-мя Офицерами Главнаго Штаба и 10 человекъ конницы прибылъ въ Эстеллу, сдѣлать *Донъ Карлосу* нѣсколько предложеній; и въ тотъ же день въ сопровожденіи отряда Карлистовъ, состоявшаго изъ одного Офицера и 20 чел. конницы возвратился въ Ларрагу. Увѣряютъ, что начались переговоры между обоими Генералами непріятельскихъ сторонъ, касательно раздѣла военнопленныхъ. Генералъ *Кордова* будто бы предлагалъ, чтобы трехъ Карлистскихъ солдатъ давать на обмѣнъ за 1-го Христианосскаго Офицера и сіе предложеніе было принято.

— *Memorial Bordelais* отъ 23-го ч. с. м. сообщаетъ: „Говорятъ, что Полковникъ *Эліо* отъ имени *Донъ Карлоса*, сдѣлалъ Генералу *Кордовѣ*, слѣдующія обѣщанія: еслибъ онъ перешелъ къ Карлистамъ: 1) Чинъ Генералъ-Капитана арміи; 2) Достоинство Великого Кастилія для него и его потомства; 3) Вице-Королевство Кубы и Намѣстничество Гаванны. — Вчера на близъ разнесся слухъ, что *Кордова* съ частию своего войска перешелъ къ *Донъ Карлосу*.

— Изъ Байонны пишутъ отъ 22-го ч. с. м. „Квартіра Карлистовъ, 14-го ч. еще находившаяся въ Эстелли, 16-го ч. была въ Олазгоити, 17 въ Салватіеррѣ, 18 въ Эхаррари-де-Вина. Большая часть Карлистскихъ баталіоновъ, вся конница и 9 орудій собраны были въ окрестности на часъ пути отъ Витторіи. Въ Сиракви и Монеру было только оставлено 7 баталіоновъ. Всѣ того мнѣнія, что такое движеніе Карлистовъ имѣло цѣлю — сильно ударить на Витторію. Сегодня поутру разнесся слухъ, что они взяли Пуэбла-де-Араганнонь, сіе однакожь требуетъ подтвержденія. (A.P.S.Z.)

Великобританія и Ирландія.

Лондонъ, 12-го Октября.

За большимъ обѣдомъ въ Лимерикѣ *О'Коннелъ* объявилъ, что принимаетъ сторону Правительства, послѣку оно намѣрено оказать справедливость Ирландіи.

— На паровыхъ прядильняхъ въ Манчестерѣ, выдѣлываютъ нынѣ бумажную пряжу до 350-го номера, то есть 350 мотковъ изъ одного фунта хлопчатой бумаги, что составляетъ 294,000 ярдовъ, или 167 Англійскихъ миль длиною, а цѣну хлопчатой бумаги возвышаетъ отъ 3 шилл. 8 ден. до 25 гвиней.

— Изъ Мексики и Веракруца доходятъ извѣстія до 3-го ч. Сентября. Казалось, что предназначаемое назначеніе Генерала *Ст. Ана* Начальникомъ республики на 7 лѣтъ, встрѣтитъ непреодолимое препятствіе въ оппозиціи Сената. *Ст. Ана* проживалъ еще въ своемъ помѣстьи въ Манго де Клава. Вице-Президентъ *Барраганъ* подавъ конгрессу прошеніе объ увольненіи, которое однакожь не принято. При Матаморѣ ужасный орканъ причинилъ большія опустошенія. — По извѣстіямъ другимъ путемъ, изъ Мексики полученнымъ, провинція Тексасъ едва не взбун-

тоѣ само уважаю въzględѣ Marszałka Lobau.

— Według *Monitora*, ostatnie wiadomości, otrzymane z Madrytu są daty 17go b. m. Dowiadujemy się z nich, co następuje. Półkownik *Osorio*, wysłany przez Juntę centralną z Andujar, na czele oddziału żołnierzy, dla przyaresztowania Członków Juntы Sewilskiej, za to, że się poddali Rządowi, został sam, za przybyciem do tego miasta, na żądanie Gwardyi Narodowej i załogi aresztowany, a potem pod bezpieczną strażą do Badajoz odesłany. Żołnierze z jego oddziału nie stawili żadnego oporu. Gdy się ta wiadomość rozeszła, opuścili natychmiast buntowniczą Juntę, batalion ochotników Sewilskich i Artyllerya, przyłączone do rewolucyjnego wojska w Andujar.

— Konsul Hiszpański w Paryżu, otworzył subskrypcyą do składki na uzbrojenie ochotników Hiszpańskich. (G. C.)

Dnia 26.

Posel Angielski z małżonką swoją obiadował u Królewskiego stołu. Wieczorem Rossyyski i Hiszpański Postowie, Postannik Grecki, Baron Alexander *Humboldt* i Pruski Pełnomocnik, przez J. K. Mość przyjmowani byli. Około północy Xiążę *Némours* z Fontainebleau do Tuilleriów powrócił. Wczora przed południem Familia Królewska z NN. Gośćmi swemi do Versaillu pojechała.

— Jenerał *Desmichels* wyjechał do Afryki, jako Jenerałny Inspektor jazdy.

— *Phare* zawiera list od granic Hiszpańskich w brzmieniu następującem: „Dnia 15go pomiędzy Karolistami w Nawarrze rozeszła się pogłoska, o zawartym pomiędzy obu stronami wojskami rozejm, i że *Don-Karlos* na różne przełożenia, odpowiedzi Królowej oczekuje. Dnia 16go stryy Jenerała *Cordova* z 2ma Oficierami Jenerałnego Sztabu i 10cią kawalerzystami do Estelli przybył, dla uczynienia *Don-Carlosowi* pewnych przełożeń. Tegoż jeszcze dnia, przeprowadzany przez oddział Karolistów z jednego Oficera i 20stu jeźdźców do Larraga powrócił. Zapewniają, że układy pomiędzy obudwoma nieprzyjacielskimi stronami Jenerałami, względem wymiany brańców, rozpoczęto. Jenerał *Cordova* miał podawać, ażeby 3ch Karolistowskich żołnierzy dawano w zamian za 1go Oficera Chrystynoskiego, i podanie to przyjętém zostało.

— W *Mémorial Bordelais* pod dniem 23cim t. m. czytamy: „Mówią, że Półkownik *Elio*, w imieniu *Don-Carlosa*, Jenerałowi *Cordovie*, jeżeliby do Karolistów przeszedł, takie uczynił przyrzeczenia: 1) Rangę Jenerałnego Kapitana Armii; 2) Dostojność Granda Kastylii dla niego i potomków; 3) Vice-Królestwo Kubę i Wielkorządy Hawanny. — Wczora na giełdzie rozeszła się pogłoska, że *Cordova* z częścią swego wojska do *Don-Carlosa* przeszedł.

— Z Bayonny piszą pod dniem 22gim t. m. „Kwartera Karolistów, która się dnia 14go jeszcze w Estelli znajdowała, dnia 16go była w Olazgoitii, dnia 17go w Salvatierrze, dnia 18go w Echarrari-de-Vina. Większa część batalionów Karolistowskich, cała jazda i 9 dział ściągione były w okolicy, na godzinę drogi od Vitorrii odległej. W Ciranqui i Moneru zostawionych było tylko 7 batalionów. Wszyscy tego zdania, że taki obrót Karolistów miał na celu dzielne uderzenie na Vitorrię. Dzisiaj rano biegła już pogłoska, że oni wzięli Pueblade-Argainon; co jednakże potwierdzenia potrzebuje. (A.P.S.Z.)

WIELKA BRYTANIA I IRLANDYA.

Londyn, dnia 12 Października.

Na wielkim obiedzie w Limerick, oświadczył *O'Connel*, iż będzie wspierał Rząd, ponieważ ten chce wymierzyć sprawiedliwość Irlandyi.

— Na parowych przędzalniach w Manchester, wyrabiają teraz włókno bawełniane do numeru 350go, to jest 350 motków z jednego funta bawełny, co stanowi 294,000 jardów, czyli 167 mil angielskich długości, a wartość bawełny podnosi z 3ch szyl. 8 den. do 25ciu guineów.

— Z Mexyku i Veracruz są wiadomości po dzień 3ci Września. Zdawało się, że zamierzone mianowanie Jenerała *St. Ana* Naczelnikiem rzeszypolitey na lat 7, znajdzie nieprzebytą przeszkodę w opozycyi Senatu. *St. Ana* mieszkał jeszcze w swojej majątności wiejskiej w Mango de Clava. Wice-Prezes *Barragan*, podał do kongressu prośbę o uwolnienie, której jednakże nie przyjęto. Pod Matamora zrzucił okropny orkan wielkie spustoszenia. — Według doniesień, inną drogą z Mexyku otrzymanych, prowincya Texas chciała się zbuntować; *St. Ana* zbierał znaczną potęgę przy



товалась. Ст. Ана собрала значительную силу при Салтильо, для предупреждения.

25-го Октября.

Португальское Правительство уничтожило Маршалский пенсіонъ, получаемый издавна Лордомъ *Beresford* въ семь краѣ. *Courrier*, уведомляя о семъ, присовокупляетъ, что почтенной Лордъ долженъ былъ давно приготовиться къ сему заключенію, ибо не могъ ни ожидать, ни требовать вознагражденія отъ побѣдоносной стороны, когда оказывала услугу сторонѣ противной. Сей пенсіонъ ежегодно составлялъ 4,000 фунт. стер. — По извѣстіямъ изъ Лиссабона, сія столица будетъ освѣщаема газомъ. Назначены уже для сего нужныя суммы, но тамошній городской Приказъ не хочетъ сего поручить никакому иностранцу.

— По письмамъ полученнымъ изъ Канады явствуетъ, что тамошняя партія была довольна управленіемъ новаго Намѣстника Лорда *Гасфорда*. — Распри между краями *Огіо* и *Мичиганъ*, въ Америкѣ, еще не прекратились; недавно дошло между тамошними жителями до драки, въ которой Шерифъ изъ *Лакаскаго Графства* раненъ, и уведенъ непріятельскою стороною. (G. C.)

27-го Октября.

Въ послѣдній Четвертокъ, когда Королева была съ посѣщеніемъ у Князя *Веллингтона* въ замкѣ *Стратсфильдсай*, замокъ загорѣлся. Однако при скоромъ пособіи успѣли потушить огонь, и Королева предъ самымъ выѣздомъ въ *Виндзоръ*, осведомлялась о послѣдствіяхъ сего происшествія.

— *Courrier* удостовѣряетъ, что Князь *Гамильтонъ*, получилъ орденъ *Подвязки*.

— *Г. Бакуръ*, бывшій прежде Секретаремъ Французскаго Посольства, отправился въ *Карлсруге*, куда онъ назначенъ Посланникомъ. (A.P.S.Z.)

#### Испанія.

Мадридъ, 10-го Октября.

Придворная газета обнародовала постановленіе Королевы Правительницы, изданное въ *Прадо* 8-го ч. с. м., что пока Чины (*Кортесы*) не примутъ средствъ къ преобразованію духовенства, Архіепископы, Епископы и другіе Прелаты не могутъ посвящать въ высшій санъ. (D. P.)

12-го Октября.

Наше Правительство еще не получило извѣстій изъ *Манзанараса*; а потому и не прекратилось еще опасеніе, что покореніе мятежнаго *Андалузскаго* войска, не такъ скоро воспослѣдуетъ. Графъ *де Ласъ Навасъ* еще находится въ *Мадридѣ*, а состояніе производимыхъ съ нимъ договоровъ внушаетъ надежду, что и сіе послѣднее затрудненіе Правительства, будетъ также облегчено, какъ и другія. Депутатовъ отъ центральной Юнты изъ *Андухаръ* съ нѣтерпѣніемъ здѣсь ожидаютъ, тѣмъ болѣе, что нѣсколько дней не получено оттуда никакихъ извѣстій.

— Чрезъ курьера сюда сообщено извѣстіе, что Англійскій Кабинетъ, предлагаетъ доставить 50,000 ружьевъ въ распоряженіе здѣшняго Правительства; доставка послѣдуетъ въ портъ *Корунскій* и другіе.

— Къ многимъ важнымъ средствамъ *Г-на Мендизабала* принадлежитъ также и составленіе бюджета на 1836 годъ. Во всѣхъ частяхъ будетъ введена большая бережливость. Расходы молодой Королевы будутъ уменьшены отъ 28 до 24 мил. реал., Королевы Правительницы отъ 12 до 6, Инфантки *Луизы* отъ 2 до 1 милліона, Инфанта *Донъ Франциска де Паула* также до половины. Регентскій Советъ долженъ будетъ довольствоваться вмѣсто 120,000 только 60,000 реал.; амбасада въ *Парижѣ* смѣнена будетъ на миссію, какъ въ *Англіи* и получить вмѣсто 30,000 только 15,000 піастровъ. Секретарь Посольства, будетъ вмѣстѣ исправлять должность и Консула. *Г. Мендизабалъ* желаетъ, дабы особенно богатые люди, не требующіе ни малѣйшей платы, были избираемы къ общественнымъ должностямъ.

— Говорятъ, что три полка, набираемые на иждивеніе Королевы Правительницы, будутъ формированы, первый въ *Галиціи*, другой въ *Арагоніи*, а третій въ *Эстремадурѣ*. Командиры и Офицеры будутъ избраны изъ полковъ наиболѣе отличившихся въ нынѣшней войнѣ. Чины Подпоручиковъ получаютъ одни только Унтеръ-Офицеры, дабы симъ образомъ открыть производства, вознаграждающія за ихъ службу. Генераль *Сеоане*, Командиръ Королевской конной гвардіи, уступилъ половину жалованья въ пользу тѣхъ Унтеръ-Офицеровъ и солдатъ своего корпуса, которые наиболѣе отличаются въ защитѣ престола. Подписка на сформированіе баталіона Егерей изъ *Мадридской провинціи*, составляла въ первыхъ двухъ дняхъ 800,000 реаловъ. (G. C.)

*Saltillo*, для запобѣженія тому.

Дня 23.

Рząd Portugalski skasował pensyя marszałkowską, pobieraną od dawna przez Lorda *Beresford* w tym kraju. *Courrier*, donosząc o tém powiada, że szanowny Lord powinien był od dawna być przygotowanym do tego wypadku; nie mógł bowiem spodziewać się, ani żądać wynagrodzenia od strony zwycięzkiej, skoro usługi swoje świadczył stronie przeciwej. Ta pensya wynosiła 4,000 funt. szt. rocznie. — Według doniesień z *Lisbony*, stolica ta ma być oświetana gazem. Przysposobiono już do tego stosowne fundusze, ale municypalność tamtejsza, nie chce tego przedsięwzięcia powierzyć żadnemu cudzoziemcowi.

— Z listów otrzymanych z *Kanady* pokazuje się, że tamtejsze stronnictwo, było zadowolone z administracyi nowego Wielko-Rządcy, Lorda *Gasford*. — Spory między krajami *Ohio* i *Michigan*, w Ameryce nie ustały jeszcze; niedawno przyszło między Obywatelami tamtejszemi do bijatyki, w której Szeryf z *Hrabstwa Lacas* został raniony i przez stronę przeciwną uprowadzony. (G. C.)

Дня 27.

Ostatniego czwartku, gdy Królowa była z odwiedzinami u Xięcia *Wellingtona* w zamku *Strathfieldsay*, zamek się zapalił. Rychły ratunek jednak ugasił ogień, i Królowa dopiero przed samym wyjazdem do *Windsor* dowiedziała się o tém, co zaszło.

— *Courrier* sądzi się mogącym zapewnić, że Xiążę *Hamilton* otrzymał Order *Podwiązki*.

— *P. Bacourt*, od dawnego czasu pierwszy Sekretarz Poselstwa Francuzkiego, wyjechał do *Karlsruhe*, dokąd na Posła jest mianowany. (A.P.S.Z.)

#### Hiszpania.

Madryt, dnia 10 Października.

Gazeta Dworska ogłosiła postanowienie Królowej Rejentki, wydane w *Prado* dnia 8go b. m., iż dopóki Stany (*Cortes*) nie przyymą środków reformy duchowieństwa, Arcybiskupi, Biskupi i inni Prałaci nie mogą udzielać wyższych święceń. (D. P.)

Дня 12.

Rząd nie otrzymał jeszcze wiadomości z *Manzanares*, a zatem nie ustaje jeszcze obawa, że uśmierzenie buntowniczego w *Andaluzyi* woyska nie tak łatwo pójdzie. Hrabia *de las Navas* jest jeszcze w *Madrycie*, a stan toczących się z nim układów czyni nadzieję, że i ta ostatnia trudność Rządu zostanie ułatwioną, jak i inne. Deputacyi od Junt centralnych z *Andups* z niecierpliwością tu oczekują, a naybardziej, że kilka dni nie otrzymano ztamtąd żadnych wiadomości.

— Przez gońca otrzymano tu wiadomość, że Gabinet Angielski oświadcza przysłać 50,000 broni do rozrządzenia tutejszego Rządu; dostarczona będzie ta broń do portów *Korunny* i innych.

— Do wielu ważnych środków Pana *Mendizabal*, należy także bez wątpienia wypracowanie budżetu na rok 1836. Wszędzie mają być wielkie zaprowadzone oszczędności. Cywilna lista młodej Królowej ma być zmniejszona z 28 do 24 mil. realów, Królowej Rejentki z 12 na 6, Infantki *Ludwiki* z 2 na 1 milion, Infanta *Don Francisco de Paula* także na połowę. Rada Rejencyjna będzie musiała poprzestać zamiast 120,000 na 60,000 realów; Ambassada w *Paryżu* zamieniona będzie tylko na Poselstwo, tak, jak w *Anglii*, i otrzyma zamiast 30,000, tylko 15,000 piastrow. Sekretarz Poselstwa ma zarazem sprawować urząd Jeneralnego Konsula. Pan *Mendizabal* życzy sobie, ażeby szczególnie bogaci ludzie, którzy żadney nie potrzebują płacy, na urzędy publiczne byli mianowani.

— Mówią, że trzy półki, kosztem Królowej Rejentki wystawić się mające, będą formowane, pierwszy w *Galicyi*, drugi w *Arragonii*, a trzeci w *Estremadurze*. Dowódcy i oficerowie będą wybrani z półków, które się najlepiej odznaczyły w teraźniejszej wojnie. Stopnie Podporuczników otrzymają sami tylko podoficerowie, ażeby tym sposobem otworzyć promocye, wynagradzające ich służbę. Jenerał *Seoane*, dowódca konney Gwardyi Królewskiej, odstąpił połowę żołdu na rzecz tych podoficerów i żołnierzy swojego korpusu, którzy się naywięcej odznaczają w obronie tronu. Składka na utworzenie batalionu strzelców z prowincyi *Madryckiej*, wynosiła w pierwszych dwóch dniach 800,000 realów, (352,000 zł. pol.). (G. C.)